

Dz.U.05.180.1493

USTAWA

z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

(Dz. U. z dnia 20 września 2005 r.)

Uznaje się, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwalczania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi się, co następuje:⁽¹⁾

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) członku rodziny - należy przez to rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾), a także inną osobę wspólnie zamieszkujejącą lub gospodarującą;

2) przemocy w rodzinie - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Art. 3.⁽²⁾ 1. Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;

2) interwencji kryzysowej i wsparcia;

3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;

4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania za wiadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;

6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzór za wiadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie, uwzględniając przydatność za wiadczenia dla ochrony prawnej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Art. 4. Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się przewidziane w niniejszej ustawie środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Art. 5.⁽³⁾ Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) kwalifikacje osób zatrudnionych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) szczegółowe kierunki prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne - uwzględniając konieczność dostosowania zakresu pomocy do sytuacji oraz potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także efektywność usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i skuteczność oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Art. 6.⁽⁴⁾ 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.²⁾) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.³⁾), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opieki i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

4. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływa korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Rodzki na realizację i obsługa zadań, o których mowa w ust. 4, zapewnia budżet państwa.

6. Do zadań własnych samorządu województwa należą w szczególności:

1) opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

2) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

3) opracowywanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów oddziaływa korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

4) organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Art. 6a.⁽⁵⁾ Osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie muszą spełniać wymogi dotyczące kwalifikacji określone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Art. 7.⁽⁶⁾ 1. Do zadań wojewody należą w szczególności:

1) opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń, procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla osób realizujących te zadania;

2) monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie;

3) powoływanie i odwoływanie Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

4) monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy pomocy Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

5) nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez samorządy gminny, powiatowy i województwa;

6) kontrola realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej.

2. Do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, stosuje się odpowiednio przepisy art. 126-133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) organizację i tryb przeprowadzania nadzoru i kontroli, kwalifikacje inspektorów upoważnionych do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych, a także wzór legitymacji uprawniającej do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych,

2) kwalifikacje Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania zadań.

Art. 8.⁽⁷⁾ Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego należą w szczególności:

1) zlecanie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie;

2) prowadzenie działań promujących podnoszenie wiadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;

3) powoływanie i odwoływanie Krajowego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;

4) monitorowanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy pomocy koordynatora, o którym mowa w pkt 3;

5) opracowanie oraz wydawanie co najmniej raz na dwa lata wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

6) opracowywanie i finansowanie programów osłonowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

7) finansowe wspieranie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowanych przez:

a) jednostki samorządu terytorialnego,

b) organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

c) jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Art. 8a. ⁽⁸⁾ Do zadań Prokuratora Generalnego należy opracowywanie i wydawanie co najmniej raz na dwa lata wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Art. 9. 1. Organy administracji rządowej i samorządu województwa współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia wiadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

2. ⁽⁹⁾ Organy administracji rządowej lub samorządu województwa mogą zlecać realizację zadań określonych w ustawie w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm. ⁴⁾).

Art. 9a. ⁽¹⁰⁾ 1. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

2. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

3. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;

2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;

3) Policji;

4) oświaty;

5) ochrony zdrowia;

6) organizacji pozarządowych.

4. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sędziwi.

5. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż określone w ust. 3, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków.

7. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

8. Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumie zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3 lub 5.

9. Obszary organizacyjno-techniczne zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

10. Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występiem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

11. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 3) Policji;
- 4) oświaty;
- 5) ochrony zdrowia.

12. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

13. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

14. Prace w ramach grup roboczych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

15. Rada gminy określa, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Art. 9b.⁽¹¹⁾ 1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności ci przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Do zadań grup roboczych należą, w szczególności ci:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych występiem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Art. 9c.⁽¹²⁾ 1. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3, mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, dotyczące: stanu zdrowia, nałóg, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także

innych orzecze wydanych w post powaniu s dowym lub administracyjnym, bez zgody i wiedzy osób, których dane te dotycz .

2. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych zobowi zani s do zachowania poufno ci wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zada , o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3. Obowi zek ten rozci ga si tak e na okres po ustaniu członkostwa w zespole interdyscyplinarnym oraz w grupach roboczych.

3. Przed przyst pieniem do wykonywania czynno ci, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3, członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych składaj organowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2, o wiadczenie o nast puj cej tre ci: "O wiadczam, e zachowam poufno informacji i danych, które uzyskaëm przy realizacji zada zwi zanych z przeciwdziaaniem przemocy w rodzinie oraz, e znane mi s przepisy o odpowiedzialno ci karnej za udost pnienie danych osobowych lub umo liwienie do nich dost pu osobom nieuprawnionym."

Art. 9d. ⁽¹³⁾ 1. Podejmowanie interwencji w rodowisku wobec rodziny dotkni tej przemoc odbywa si w oparciu o procedur "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkni tej przemoc w rodzinie.

2. Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogóy czynno ci podejmowanych i realizowanych przez przedstawiceli jednostek organizacyjnych pomocy spoęcnej, gminnych komisji rozwi zywania problemów alkoholowych, Policji, o wiaty i ochrony zdrowia, w zwi zku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

3. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizuj procedur "Niebieskie Karty" w oparciu o zasad współpracy i przekazuj informacje o podj tych działaniach przewodnicz temu zespołu interdyscyplinarnego.

4. Wszcz cie procedury "Niebieskie Karty" nast puje przez wype nienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzi cia, w toku prowadzonych czynno ci sju bowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osob b d c wiadkiem przemocy w rodzinie.

5. Rada Ministrów okre li, w drodze rozporz dzenia, procedur "Niebieskie Karty" oraz wzory formularzy "Niebieska Karta" wype nianych przez przedstawiceli podmiotów realizuj cych procedur "Niebieskie Karty", maj c na uwadze skuteczno działã wobec osób dotkni tych przemoc w rodzinie i dobro tych osób.

Art. 10. ⁽¹⁴⁾ 1. W celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziaania przemocy w rodzinie Rada Ministrów przyjmie Krajowy Program Przeciwdziaania Przemocy w Rodzinie, okre laj cy szczegóowe działania w zakresie:

1) zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkni tym przemoc w rodzinie;

2) oddziaływa korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosuj cych przemoc w rodzinie;

3) podnoszenia wiadomo ci spoęcnej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez u ycia przemocy;

4) upowszechniania informacji o mo liwo ciach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkni tym przemoc , jak i stosuj cym przemoc w rodzinie.

2. Krajowy Program Przeciwdziaania Przemocy w Rodzinie na szczeblu centralnym realizuje koordynator, o którym mowa w art. 8 pkt 3.

3. Krajowy Program Przeciwdziaania Przemocy w Rodzinie na szczeblu wojewódzkim realizuje koordynator, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3.

Art. 10a. ⁽¹⁵⁾ 1. Tworzy się Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwany dalej "Zespołem", jako organ opiniotwórczo-doradczy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Kadencja Zespołu trwa 3 lata.

3. Do zadań Zespołu należą w szczególności:

1) inicjowanie i wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;

2) monitorowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

3) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących stosowania ustawy oraz inicjowanie zmian przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

4) wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

5) wyrażanie opinii w sprawach zadań publicznych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w sprawach zlecania tych zadań do realizacji przez podmioty wymienione w art. 9 ust. 1;

6) opracowanie standardów pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;

7) tworzenie, we współpracy z podmiotami wymienionymi w art. 9 ust. 1, mechanizmów informowania o standardach udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;

8) upowszechnianie wyników monitoringu działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Art. 10b. ⁽¹⁶⁾ 1. W skład Zespołu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powołuje:

1) Krajowego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

2) siedmiu przedstawicieli organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych powołanych spośród osób zgłoszonych przez te organy i osób kierujących tymi jednostkami;

3) pięciu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego powołanych spośród osób zgłoszonych przez samorząd w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;

4) dziesięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych, związków i porozumień organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych powołanych spośród osób zgłoszonych przez te podmioty.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odwołuje członka Zespołu przed upływem kadencji:

1) na jego wniosek;

2) na wniosek podmiotu, którego jest on przedstawicielem;

3) w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 10c. ⁽¹⁷⁾ 1. Przewodniczącym Zespołu jest Krajowy Koordynator Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Posiedzenia Zespołu zwoływane są przez Przewodniczącą Zespołu lub na wniosek co najmniej jednej czwartej liczby członków Zespołu, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku.

3. Członkowie Zespołu korzystają ze zwolnień w pracy w celu uczestniczenia w posiedzeniach Zespołu i przysługują im zwrot kosztów podróży ze środków budżetu

państwa z czci, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 10d. ⁽¹⁸⁾ Organy administracji rządowej oraz podległe im państwowe jednostki organizacyjne, na wniosek przewodniczącego Zespołu, udzielają Zespołowi wszechstronnej pomocy przy wykonywaniu jego zadań, a w szczególności ci przedstawiają niezbędne informacje lub dokumenty.

Art. 10e. ⁽¹⁹⁾ Obsługa administracyjno-biurowa Zespołu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 10f. ⁽²⁰⁾ Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określa, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania członków Zespołu oraz organizacji i tryb działania Zespołu, a także zasady uczestnictwa w jego pracach, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania przez Zespół zadań.

Art. 11. ⁽²¹⁾ Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Art. 11a. ⁽²²⁾ 1. Jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania.

2. Sąd rozpoznaje sprawę w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) o postępowaniu nieprocesowym. Postanowienie zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wpływu wniosku. Staje się ono wykonalne z chwilą ogłoszenia i może być zmienione lub uchylone w razie zmiany okoliczności.

3. Do wykonania obowiązku orzeczonego na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji obowiązku opróżnienia lokalu służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych dziecka.

Art. 12. ⁽²³⁾ 1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z udziałem przemocą w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

2. Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Art. 12a. ⁽²⁴⁾ 1. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), w rodzinie zastępczej lub w całonocnej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2. Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej lub w całonocnej placówce opiekuńczo-wychowawczej regulują przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką. Przepisy art. 598¹⁰, art. 598¹¹ § 3 i art. 598¹² § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

4. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sędziego o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całonocnej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

5. Do umieszczenia dziecka u osoby najbliższej niezamieszkałej wspólnie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w całonocnej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

6. Minister wyraża ciwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem wyraża ciwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, procedurę postępowania Policji przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz sposób dokumentowania przeprowadzonych przez Policję czynności, uwzględniając konieczność udzielenia dzieciom skutecznej pomocy.

Art. 12b. ⁽²⁵⁾ 1. Rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym przysięguje za złe do sędziego o odebraniu dziecka, o którym mowa w art. 12a. W zażaleniu może domagać się zbadania zasadności i legalności odebrania dziecka oraz prawidłowości jego dokonania.

2. Za złe może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, którzy dokonali odebrania dziecka. W takim przypadku za złe podlega niezwłocznemu przekazaniu do sędziego opiekuńczego.

3. Sędzia rozpatruje za złe niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności odebrania dziecka sędzia zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym, od których dziecko zostało odebrane.

4. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka sędzia zawiadamia o tym przejętych osób, które dokonały odebrania.

Art. 12c. ⁽²⁶⁾ O prawie do żądania za złe, wraz ze wskazaniem sędziego opiekuńczego wyraża ciwego miejscowo do jego rozpatrzenia, pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji poucza rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka. Pouczenie to należy wręczyć na piśmie.

Art. 12d. ⁽²⁷⁾ 1. W przypadku gdy wniosek kuratora zawodowego o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności lub odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia dotyczy skazanego za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, który w okresie próby rażąco naruszył porządek prawny, ponownie użycie przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, sędzia wyraża ciwy do rozpoznania wniosku zarządza zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie skazanego na posiedzenie w przedmiocie rozpoznania wniosku.

2. Zatrzymanemu, na jego żądanie, należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępczej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośredni z nim rozmowę.

3. Wydane przez sędziego postanowienie o zarządzeniu wykonania kary albo o odwołaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia podlega wykonaniu z chwilą jego wydania; sędzia, który wydał postanowienie, albo sędzia wyraża ciwy do rozpoznania za złe może wstrzymać wykonanie postanowienia.

Art. 13. ⁽²⁸⁾ (uchylony).

Art. 14. ⁽²⁹⁾ (uchylony).

Art. 15. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41a w § 1 po wyrazach "na szkodę majątku" dodaje się wyrazy "oraz w razie skazania za umyślnie przestępstwo z użyciem przemocy, w tym przemocy przeciwko osobie najbliższej";

2) w art. 67 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Ukarano jest warunkowo postępowanie karne, sąd zobowiązuje sprawcę do naprawienia szkody w całości lub w części, a może na niego nałożyć obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 1-3, 5 lub 7a, a ponadto orzec wiadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 oraz zakaz prowadzenia pojazdów, wymieniony w art. 39 pkt 3, do lat 2.";

3) w art. 72 w § 1:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

"6) poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym lub uczestnictwu w programach korekcyjno-edukacyjnych,"

b) pkt 7a otrzymuje brzmienie:

"7a) powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób,"

c) dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

"7b) opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,"

Art. 16. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej."

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy";

2) po art. 87 dodaje się art. 87a w brzmieniu:

art. 87a. 1. Wychowawca zatrudniony w placówce opiekuńczo-wychowawczej oskarżony o popełnienie przestępstwa z użyciem przemocy, w tym przemocy w rodzinie, zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków służbowych na czas trwania postępowania.

2. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej rozwiązuje stosunek pracy z wychowawcą, który został prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy.";

3) w art. 97 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Opłaty za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego."

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 6 ust. 4 i 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93,

poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426 oraz z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229 i Nr 81, poz. 527.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 144, poz. 1175 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2008 r. Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 22, poz. 120 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426 oraz z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 179, poz. 1487.

¹⁾ Preambuła zmieniona przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

²⁾ Art. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

³⁾ Art. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁴⁾ Art. 6 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁵⁾ Art. 6a dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁶⁾ Art. 7 zmieniony przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁷⁾ Art. 8 zmieniony przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁸⁾ Art. 8a dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

⁹⁾ Art. 9 ust. 2 zmieniony przez art. 16 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.10.28.146) z dniem 12 marca 2010 r.

¹⁰⁾ Art. 9a dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

¹¹⁾ Art. 9b dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniającej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.

- ¹²⁾ Art. 9c dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹³⁾ Art. 9d dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁴⁾ Art. 10 zmieniony przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁵⁾ Art. 10a dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁶⁾ Art. 10b dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁷⁾ Art. 10c dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁸⁾ Art. 10d dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ¹⁹⁾ Art. 10e dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁰⁾ Art. 10f dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²¹⁾ Art. 11 zmieniony przez art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²²⁾ Art. 11a dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²³⁾ Art. 12 zmieniony przez art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁴⁾ Art. 12a dodany przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁵⁾ Art. 12b dodany przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁶⁾ Art. 12c dodany przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁷⁾ Art. 12d dodany przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁸⁾ Art. 13 uchylony przez art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz.U.10.125.842) zmieniaj cej nin. ustaw z dniem 1 sierpnia 2010 r.
- ²⁹⁾ Art. 14 uchylony przez art. 9 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks post powania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.09.206.1589) z dniem 8 czerwca 2010 r.